

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ**

**Дубінін С.І., Ваценко А.В., Пілюгін В.О., Улановська-Циба Н.А.,
Овчаренко О.В., Рябушко О.Б., Передерій Н.О.**

ВДНЗУ “Українська медична стоматологічна академія”

Висвітлено проблемні питання удосконалення навчально-виховного процесу підготовки іноземних студентів та актуальність методичного забезпечення навчального процесу і педагогічної діяльності викладачів кафедри медичної біології в умовах модернізації вищої медичної освіти України.

Ключові слова: європейська інтеграція, навчальний процес, іноземні студенти, методичне забезпечення.

Сучасний процес професійної підготовки в Україні здійснюється під впливом вимог європейського освітнього простору. Вища медична школа в нашій країні знаходиться в стані модернізації, що сприяє розвитку освіти та охорони здоров'я як важливих факторів удосконалення економічного та соціального життя суспільства. Реформування вітчизняної освіти передбачає оптимальне забезпечення умов для найкращої професійної підготовки студентів, оскільки створення єдиного освітнього простору можливе лише шляхом отримання гарантованої якісної освіти. Модель європейської медичної освіти з врахуванням традиційних освітніх систем та новацій повинна сприяти подальшому підвищенню рівня підготовки майбутніх лікарів, удосконаленню методів і форм педагогічного процесу, служити культурному розвитку особистості вцілому.

Головною метою Болонського процесу, який динамічно розвивається і постійно змінюється, є підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою медичною освітою шляхом удосконалення освітніх програм з кожної дисципліни. У зв'язку з цим першочерговим є впровадження у навчальний процес інноваційних технологій навчання, сучасних методик викладання, впровадження новітніх інформаційних технологій.

У зв'язку з тенденцією до збільшення кількості іноземних студентів в

нашій країні важливою постає проблема оптимізації навчального процесу і підвищення якості медичних кадрів. Отже, поєднання сучасних технологій навчального процесу та традиційних форм і методів організації навчання іноземних громадян є запорукою досягнення мети отримання якісної освіти для іноземних громадян, які прагнуть здобути фахову освіту в Україні.

Медична біологія є однією із фундаментальних медико-біологічних дисциплін, яка поряд з іншими навчальними предметами створює теоретичні основи для опанування студентами у подальшому клінічних дисциплін, формує базовий рівень знань і навичок студентів, розвиває фахові здібності до клінічного мислення майбутнього лікаря-спеціаліста. Поряд з цим медична біологія, як навчальна дисципліна надає студентам фактичний матеріал для набуття практичних вмінь та навичок, що необхідно для розуміння закономірностей розвитку органічного світу, природи хвороб людини та питань впливу екологічних чинників на здоров'я людини.

Враховуючи наявність у нашому вузі іноземних студентів російськомовної та англійськомовної форм навчання, актуальними проблемами постає організація навчального процесу, впровадження нових форм навчання в лекційний курс та в систему практичних і семінарських занять. Слід зауважити, що для глибокого і всебічного розуміння теоретичного матеріалу з предмету студентами-іноземцями потрібні добрі знання англійської або російської мов, наявність знань базових біологічних термінів і понять, які часто є незадовільними, тому навчально-виховний процес набуває певної специфіки. Враховуючи труднощі в засвоєнні студентами навчального матеріалу, пов'язані з наявністю мовного бар'єра, недостатнім забезпеченням навчальною літературою, іноді низькою мотивацією до навчання студентів, недостатнім рівнем початкової підготовки на батьківщині, особливу увагу спрямовано на вдосконалення процесу отримання і засвоєння знань, формування практичних вмінь і навичок. Для вирішення цих проблем колективом кафедри створений і постійно оновлюється комплекс навчально-методичного забезпечення самостійної і аудиторної роботи. Видано посібники англійською та російською

мовами, які включають в себе, крім теоретичного матеріалу з тем до практичних занять, тести із бази даних ліцензійного іспиту “КРОК-1. Лікарська справа” та “КРОК-1. Стоматологія” за попередні роки та тести, розроблені професорсько-викладацьким складом кафедри, тести другого рівня складності з множинним вибором відповіді, типові та ситуаційні задачі до кожного практичного заняття, що мотивує до вивчення кожної теми, стимулює самостійну роботу студента-іноземця. Відповідно до нової навчальної програми, на кафедрі медичної біології були розроблені альбоми для практичних занять, які містять необхідний навчальний матеріал у вигляді відповідних схем, таблиць, ілюстрацій, що сприяє розвитку моторної і зорової пам’яті студентів, активізує пізнавальну діяльність, допомагає сформуванню зацікавленості предметом. Досвід кафедри показує, що дані посібники допомагають вирішити одну з основних проблем пов’язаних з їх протиріччям між об’ємом навчального матеріалу та часом проведення заняття, що є найбільш актуальним саме в групах іноземних студентів. Необхідно зауважити, що навчально-методичні посібники систематично оновлюються, доповнюються відповідно до сучасних наукових досліджень в галузі біології, генетики та медицини.

Важливою формою організації навчального процесу є лекція, як процес забезпечення орієнтовної основи для подальшої навчальної діяльності студентів в ході практичних занять. Кожна лекція щорічно оновлюється сучасними досягненнями науки, методично вивірена, науково обґрунтована для кращого розуміння та сприйняття. Лекційний матеріал подається в стислій формі, розглядаються конкретні, загальноприйняті питання та терміни. Для покращення засвоєння матеріалу активно використовуються сучасні мультимедійні засоби, які дають змогу представити схеми, діаграми, таблиці, окремі тези, що є основою для подальшого вивчення клінічних дисциплін в ході професійної підготовки. Календарно-тематичний план навчального процесу вимагає проведення практичних занять до викладення лекційного матеріалу, тому посилена увага приділяється організаційній структурі занять, зокрема

виділенню певного часу на обговорення теоретичних питань, що сприятиме кращому запам'ятовуванню та логічному відтворенню матеріалу в ході виконання практичної роботи та вирішення ситуаційних і типових задач. На цьому етапі важливого значення набувають наочні засоби навчання, використання мультимедійної техніки, що сприятиме більш повному засвоєнню та систематизації навчального матеріалу.

Вивчення дисципліни на сучасному рівні неможливе без використання інформативної бази знань. Ресурси електронної мережі здатні забезпечити найбільш повний та зручний доступ до знань порівняно зі стандартним заняттям. З метою підвищення якості навчання на основі використання комп'ютерної техніки, колектив кафедри представив на сайті академії методичні розробки для самостійної роботи іноземних студентів, інформаційні довідники з медичної біології англійською та російською мовами.

Кафедра медичної біології систематично проводить позааудиторну роботу зі студентами – надаються консультації, додаткові заняття. Деякі іноземні студенти залучаються до участі у роботі студентського наукового гуртка.

Отже, можливі шляхи удосконалення процесу підготовки іноземних громадян і підвищення якості навчання в цілому полягають у поєднанні теоретичних знань з їх практичним застосуванням, активне впровадження у навчальний процес сучасних інформаційних технологій, забезпеченні спадкоємності між теоретичними і клінічними дисциплінами протягом усього навчання.

Список використаної літератури:

1. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2004. - 383 с.
2. Психолого-педагогічні проблеми удосконалення навчального процесу / [І.К.Попеску, А.В. Магльований, І.В. Бесклубенко, І.М.Фостяк] - Львів, 1998. - 59 с.
3. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів / Володимир Буряк //

Вища школа. - 2001. - № 4-5. - С.48-53.

4. Дубінін С.І. Особливості викладання медичної біології іноземним студентам за кредитно-модульною системою : матеріали наук.-практ. конф. [«Європейський вибір — невід’ємна складова розвитку вищої медичної освіти України»] / Дубінін С.І., Ваценко А.В., Пілюгін В.О. - Полтава, 2013. - С.48-50.

5. Манаева Г. Адаптация иностранных студентов к новой социокультурной и образовательной среде и роль воспитательной работы в решении проблемы : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції [«Науково-методичні проблеми мовної підготовки іноземних студентів»] / Г.Манаева, И.Новикова, Н.Куйда. - Київ, 2014. - С.85-86.